

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **T. B. D.**

zastoupená advokátem JUDr. Janem Jiříčkem

sídlem Legionářů 947/2b, 180 00 Praha 8

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**

sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2019, č. j. MV-75511-4/SO-2019, ve věci povolení k dlouhodobému pobytu

takto:

I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 3. 7. 2019, č. j. MV-75511-4/SO-2019 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 12 228 Kč do 30 dnů

od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jana Jiříčka, sídlem Legionářů

947/2b, 180 00 Praha 8.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2019, č. j. MV-75511-4/SO-2019, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 3. 2019, č. j. OAM-1796-14/DP-2019, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení platnosti k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání- OSVČ.
2. V podané žalobě žalobkyně uvedla tyto žalobní body:
 - 1) Žalobkyně primárně napadla nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu nesprávného posouzení podnikatelské činnosti žalobkyně. Nelegální práce je přestupek dle § 140 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti a o jeho spáchání rozhoduje Státní úřad inspekce práce, nikoliv Ministerstvo vnitra či Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Celá argumentace žalované je postavena výhradně na domněnce, že docházelo k nelegální práci, přičemž nepostupovala v souladu s § 2 a § 57 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“).
 - 2) Správní orgán I. stupně ze své iniciativy neprovedl žádné šetření či jakýkoliv krok ke zjištění skutečného stavu věci týkající se žalobkyně a jediným podkladem pro jeho rozhodnutí byl protokol o kontrole oblastního inspektorátu práce. Žalovaná nevyslechla žalobkyni, ani neprovedla výslech či vlastní šetření domnělého zaměstnavatele žalobkyně.
 - 3) Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze odkázala na protokol a dále se nezabývala skutečnostmi, ve kterých spatřuje výkon nelegální práce. V předmětném protokolu je toliko uvedeno, že inspekce práce zkontrolovala objednávky a faktury týkající se žalobkyně, z čehož bez dalšího odvodila, že mělo dojít k nelegální práci. Z listinných důkazů nelze dovodit, že by žalobkyně vykonávala nelegální práci a ani z nich nevyplývá, že se v daném místě a čase zdržovala.
 - 4) Žalobkyně dále namítla, že měla vykonávat nelegální práci po dobu tří měsíců v roce 2017. S ohledem na délku pobytu na území ČR více jak 10 let je délka údajného výkonu práce zanedbatelná a nemůže znamenat závažnou překážku pobytu cizince na území ČR.
 - 5) Žalobkyně dále namítla, že zrušení jejího pobytového oprávnění není ve veřejném zájmu, kterým je prosperita a fungující hospodářství. Z činnosti, kterou žalobkyně vykonávala, měly užítky nejen podnikatelské subjekty, ale také stát, minimálně formou odvodů na sociálním a zdravotním pojištění a na dani z příjmu.
 - 6) Žalovaná nedostatečně přezkoumala dopady rozhodnutí na soukromý a rodinný život žalobkyně. Tato uvádí, že na území ČR žije se svým snoubencem, kdy k jejich svatbě mělo dojít minulý rok, avšak z důvodu operace snoubence k ní zatím

nedošlo. Z tohoto důvodu je na ní zcela závislý a její nucené vycestování by mělo devastující dopady.

3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že námitky v žalobě jsou obsahově shodné s námitkami uvedenými v odvolání, proto odkazuje ve většině na odůvodnění napadeného rozhodnutí. V daném případě byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti žalobkyně, napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, bylo dostatečně a řádně odůvodněno a je v souladu s platnými právními předpisy. Žalovaná navrhl zamítnutí žaloby.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen „s. ř. s.“) a byl vázán žalobními body uvedenými v žalobě.
5. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobkyně pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání- osoba samostatně výdělečně činná- (OSVČ) s platností od 30. 3. 2017 do 29. 3. 2019. Dne 24. 1. 2019 podala žalobkyně u správního orgánu I. stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání- OSVČ. K žádosti byly přiloženy následující listiny: výpis z živnostenského rejstříku, potvrzení Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj o negativní lustraci nedoplatků, nájemní smlouva, výpis z evidence rejstříku trestů a plná moc zmocňující H. A. T. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 12. 2. 2019 přerušil řízení do 22. 2. 2019, když vyzval žalobkyni k doložení dokladu prokazujícího, že úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení odpovídá podmínkám uvedeným v § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobkyně následně doložila správnímu orgánu I. stupně potvrzení Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj o neexistenci daňových nedoplatků, platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2017, vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění na rok 2017, potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava o neexistenci nedoplatku na pojistném na sociálních dávkách, pojistnou smlouvu č. 1310066723 a potvrzení o zaplacení pojistného.
6. Dále ze správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně obdržel dne 26. 7. 2018 od Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni protokol o kontrole č. j. 20185/6.71/17-3 ze dne 20. 6. 2018 (dále jen „protokol“). Kontrola proběhla u kontrolované osoby BONTU Invest s.r.o., kontrolované pracoviště Gemtek. CZ, s.r.o. Předmětem této kontroly bylo dodržování pracovněprávních předpisů dle ustanovení § 126 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), se zaměřením zejména na informační a evidenční povinnosti při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu fyzické osoby aj. Z daného protokolu vyplývá (str. 10, bod. 111), že jedny z předložených dokladů ke kontrole byly na jméno žalobkyně, kdy konkrétně šlo o smlouvu o dílo ze dne 1. 2. 2017, smlouvu o podnájmu ze dne 1. 2. 2017 a další objednávky a faktury. Z protokolu nevyplývá, že by žalobkyně byla v daný den ztotožněna na kontrolovaném pracovišti, když není mezi vyjmenovanými osobami na str. 17-18 daného protokolu.

7. Následně byla zmocněnému zástupci žalobkyně dne 4. 3. 2019 zaslána výzva k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, čehož zmocněnec také využil a dne 20. 3. 2019 se s podklady osobně seznámil. Rozhodnutím ze dne 28. 3. 2019, č. j. OAM-1796-14/DP-2019 správní orgán I. stupně rozhodl o zamítnutí žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání podle § 44a odst. 3, § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. a) a s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně napadla žalobkyně odvoláním ze dne 14. 4. 2019, které bylo na výzvu správního orgánu odůvodněno a doplněno dne 24. 4. 2019. Žalobkyně v podaném odvolání namítla, že jinou závažnou překážkou jejího pobytu na území je domněnka správního orgánu I. stupně, že se dopustila nelegální práce, tedy přestupku podle § 140 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti. Správní orgán I. stupně přitom otevřeně přiznává, že ze své vlastní iniciativy neprovedl žádné šetření či jakýkoliv krok ke zjištění skutečného stavu a jediným podkladem pro jeho rozhodnutí byl protokol. Tento považuje žalobkyně pouze za soupis dokladů, které byly předloženy ke kontrole a skutečnost, zda byl spáchán přestupek, z něj nevyplývá. Jediný doklad, který by určil spáchání přestupku, je rozhodnutí vydané dle správního řádu, nikoliv protokol o kontrole. Dále žalobkyně podrobně popsala svůj soukromý a rodinný život na území České republiky. O odvolání žalobkyně bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalované.
8. Podle ust. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti, se pro účely tohoto zákona rozumí nelegální prací:
1. závislá práce vykonávaná fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah,
 2. práce vykonávaná cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo bez některé z těchto karet; to neplatí v případě výkonu jiné práce podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce, nebo
 3. práce vykonávaná cizincem pro právnickou nebo fyzickou osobu bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky, je-li podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky vyžadováno,
9. Podle § 125 zákona o zaměstnanosti vykonávají kontrolní činnost na úseku zaměstnanosti Státní úřad inspekce práce, oblastní inspektoráty práce, v rozsahu stanoveném v § 126 odst. 4 i celní úřady a v rozsahu uvedeném v § 127 generální ředitelství Úřadu práce a krajské pobočky Úřadu práce (dále jen "orgány kontroly").
10. Podle § 140 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti, se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3.
11. Podle § 56 odst. 1, písm. j) zákona o pobytu cizinců, dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

12. Obsahem správních spisů má krajský soud za prokázané, že závěry žalované jsou založené na nedostatečném zjištění skutkového stavu věci. Předně je nutno zdůraznit jednu ze základních zásad správního řízení, a to zásadu materiální pravdy, která byla správními orgány obou stupňů v souzené věci porušena. Dle ust. § 3 správního řádu: „*nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“ Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů při poměřování zásady materiální pravdy vykazují zásadní nedostatky. Její naplnění vyžaduje, aby skutková stránka věci byla zjištěna dostatečně ve vztahu k řádnému posouzení a uplatnění zejména zásad legality (zákonnosti), přiměřenosti a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Pouze v takovém případě je možno považovat skutkový stav za dostatečně zjištěný.
13. Krajský soud se v posuzované neztotožňuje se způsobem zjištění a s vypořádáním skutkového stavu správními orgány obou stupňů. Ze správního spisu vyplývá, a je tak nutno plně přisvědčit námitce žalobkyně, že skutečně jediným důkazním prostředkem, kterým se správní orgány zabývaly a nějakým způsobem jej vyhodnotily, byl protokol. Žalovaná na str. 5 napadeného rozhodnutí uvádí: „*V protokolu o kontrole jsou uvedeny poznatky věcně příslušného orgánu pro danou oblast, který konstatuje nelegální zaměstnávání, a tento protokol lze ve smyslu § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., použit v rámci správního řízení. Uvedené vyplývá i z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. 15 A 124/2013 ze dne 8. 4. 2015...*“ Žalobkyně však v žádné pasáži svého odvolání netvrdí, že by protokol nemohl být podkladem pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu. Žalobkyně namítá, že svou vlastní iniciativou správní orgán důsledněji neobjasnil skutkový stav věci. Soud této námitce plně přisvědčuje. Smyslem každého řízení by mělo být v souladu se zásadou materiální pravdy objektivní posouzení projednávané věci, kterému však musí předcházet zjištění všech rozhodných okolností. V souladu s ust. § 50 odst. 4 správního řádu pak správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy a posuzuje je jednotlivě a ve vzájemné souvislosti, přičemž přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Své úvahy potom musí umět odůvodnit v rozhodnutí s ohledem na ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgán I. stupně, jehož argumentaci převzala žalovaná, z protokolu vyvodil, že kontrolovaná osoba BONTU Invest s.r.o. umožnila žalobkyni výkon nelegální práce ve smyslu zákona o zaměstnanosti, v čemž shledal závažnou překážku pro pobyt cizince na území.
14. Podle názoru krajského soudu z protokolu nevyplývá, že by žalobkyně v den prováděné kontroly byla přítomna na kontrolovaném pracovišti, jelikož k jejímu ztotožnění došlo pouze na základě doložených smluv a faktur. Protokol, jakožto dílčí důkazní prostředek o probíhající kontrole na úseku inspekce práce, mohl pro správní orgán I. stupně znamenat toliko určitý podnět zakládající podezření ohledně možného výkonu nelegální práce žalobkyní. Sám o sobě však tento důkaz nemá takovou vypovídací hodnotu, aby mohl sloužit jako jediný podklad pro vydání meritorního rozhodnutí o žádosti žalobkyně. Žalobkyni je nutno dát za pravdu, že skutkový stav měl být ozřejměn jejím účastnickým výsledkem, výsledkem pověřeného pracovníka kontrolovaného subjektu BONTU Invest s. r. o., nebo alespoň dotazem na tento subjekt, případně dalšími důkazy, např. meritorním rozhodnutím vydaným příslušným správním orgánem na úseku inspekce práce za předpokladu, že takové řízení proběhlo a bylo ukončeno správním rozhodnutím. Důkazní stav, který vzal správní orgán prvního stupně za základ meritorního rozhodnutí a který žalovaná bez dalšího převzala, představuje porušení základních zásad správního řízení.

Zásada materiální pravdy vyjadřuje hlavní odpovědnost správního orgánu za shromažďování důkazů a jiných podkladů pro vydání rozhodnutí, neboť správní řízení je obecně ovládáno zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy. (srov. přiměřeně rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 7. 2016, č. j. 20 Ad 20/2015-36).

15. Krajský soud nerozporuje tvrzení žalované, že byla oprávněna učinit si úsudek o tom, zda žalobkyně vykonávala závislou práci. Vady řízení soud spatřuje v postupu při zjišťování skutkového stavu věci, resp. v rozsahu jeho zjištění, kdy správním orgánům postačil k meritornímu rozhodnutí věci jediný důkaz, jehož vypovídací hodnota je nejednoznačná.
16. Na základě shora uvedené argumentace krajský soud shledal důvodnými žalobní body 1)-3). Dalšími žalobními tvrzeními se soud nezabýval, neboť to s ohledem na doposud zjištěný skutkový stav shledal předčasným.
17. Na základě shora uvedeného krajský soud napadené rozhodnutí zrušil proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Současně byla věc vrácena žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
18. Žalobkyně byla v řízení procesně úspěšná a podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobkyně účelně vynaložené v souvislosti s uplatňováním práva u soudu tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu a za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku žaloby ve výši 1 000 Kč a dále náklady za právní zastoupení dle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), tj. odměna advokáta za 2 úkony právní služby (1. převzetí a příprava zastoupení a 2. podání žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu, jeho hotové výdaje nahrazované v paušální výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a daň z přidané hodnoty podle § 14a advokátního tarifu ve výši 1428 Kč. Celková výše nákladů žalobkyně činí 12 228 Kč. Krajský soud uložil žalované povinnost nahradit tyto náklady žalobkyni k rukám jejího zástupce. Určení platebního místa vyplývá z přiměřeného (§ 64 s. ř. s.) použití § 149 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Délku pariční lhůty pak krajský soud prodloužil oproti obecné délce stanovené v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů od právní moci rozsudku, protože rozsudky správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (§ 54 odst. 5 s. ř. s.) a obecná 3 denní lhůta se jeví krajskému soudu v takovém případě jako nepřiměřeně krátká.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. března 2020

JUDr. Monika Javorová

Shodu s prvopisem potvrzuje

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje